این فایل فقط برای مشاهده می باشد .
برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این طرح درس به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید
www.asemankafinet.ir

جدول طرح درس روزانه

درس نهم

مشخصات کلی	نام درس : جغرافیای ایران موضوع درس: سکونتگاه های شهری و روستایی مدت جلسه: **80**دقیقه نام مدرسه: تعداد دانش آموزان : **27نفر** کلاس و مقطع تحصیلی : پایه دهم نام دبیر: تاریخ :
هدف های کلی درس	آشنایی دانش آموزان با مفهوم سکونتگاه های شهری و روستایی کشور ایران

www.asemankafinet.ir

هدف های رفتاری درس	انتظارمی رود دانش آموزان بتوانند: 1-مفهوم سکونتگاه را از دیدگاه جغرافیا با ذکر مثال توضیح دهند. 2- عوامل شکل گیری سکونتگاه در گذشته وحال را با یکدیگر مقایسه کنند. 3-عوامل طبیعی و انسانی اثرگذار برگسترش سکونتگاهها ، درگذشته و حال را مقایسه کنند. 4-ویژگیهای انواع سکونتگاه از نظرشیوه زندگی لیست کنند. 5-عوامل تاثیرگذار برشکل سکونتگاه را توضیح دهند. 6-تغییرات جمعیتی سکونتگاه های ایران را برروی نمودارهای جمعیتی (تحولات درصد رشد سالانه جمعیت ، میزان رشد جمعیت شهرهای کشور) را تجزیه و تحلیل کنند. 7-نارساییهای موجوددرشهرهای پرجمعیت راباذکردلایل استدلال کنند. 8-باتوجه به وضع جغرافیای شهرها و روستاها، نقش هریک را مشخص کنند.
	9-مستنداتی(متن، تصویر)از مهاجرت معکوس به کلاس)نصب برروی تابلو(ارائه دهند. 10-باتوجه به تغییرات در سکونتگاه ها ، تمایل به مطالعه و جمع آوری اطلاعات از آینده سکونتگاه ها را داشته باشند.
مواد و وسایل موردنیاز	تصاویرمتعدد در خصوص مفاهیم شکل گیری ، گسترش ، شکل و نقش سکونتگاه ها ، نقشه راه ابریشم به فارس ، اطلاعات جدید از تغییرات جمعیتی مثل تاسیس شهرداری،بریده ی روزنامه ازمسائل روز و تاریخی سکونت گاهها

قبل از شروع درس		به منظور آماده سازی دانش آموزان ، با مفهوم سکونتگاه شروع کنید.به کمک تصاویر صفحه**76** کتاب به نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل گیری یک سکونتگاه توجه کنید . دراینجامی توانید از یک تصویر سکونتگاه شهری هم کمک بگیرید و با استفاده ازدوتصویر سکونتگاه شهری وسکونتگاه روستایی وجود عوامل متعدد رادرآن مشخص کنید، به طور مثال وجود مجموعه ای از مساکن و عوامل طبیعی و انسان در هردو و تفاوت در برخی از عوامل .
ارزشیابی ورودی		باتوجه به انتظارات یادگیری، مفهوم سکونتگاه راازدیدگاه جغرافیابا ذکر مثال بیان کنند ، عوامل شکل گیری سکونتگاه ، عوامل طبیعی و انسانی اثرگذار بر گسترش سکونتگاه ها ، در گذشته و حال را مقایسه کنند و ویژگیهای انواع سکونتگاه از نظر شیوه زندگی بیان کنند .
آماده سازی	رئوس مطالب	شکل گیری سکونتگاه ها، عوامل اثرگذاردرگسترش سکونتگاه ها، انواع سکونتگاه ها،شکل سکونتگاه ها، تغییرات جمعیتی سکونتگاه های ایران نقش سکونتگاه ها، شهرگریزی .
	فعالیتهای مربوط به روش ها	ازطریق پاورپوینت و روش نمایشی وروشهای پرسش و پاسخ و بارش فکری وسخنرانی و استفاده ازتصاویرسکونتگاهها پاسخ فعالیت ها هم با کمک دانش آموزان داده می شود.
ارائه درس جدید	رئوس مطالب	تصویری ازیک سکونتگاه روستایی)در انتخاب تصویر هدف موردتوجه باشد(را به دانش آموزان نشان دهد و از آنهاسوال کنند به نظر شما چه

		عواملی میتوانددربه وجودآمدن ونحوه ی گسترش این روستااثر بگذارد: لازم به ذکر است دانش آموزان در این زمینه ، اطلاعات در پایه چهارم ابتدایی کسب کرده اند.سپس تصویر ازیک سکونتگاه شهری بگذارید و هریک ازعوامل اثرگذاردرشکل گیری برروی روستاها رابا شهر مطابقت دهید .به طور مثال ، آب در شکل گیری هردو مهم است . ازدانش آموزان بخواهیدبه اطلاعات داده شده درصفحات76و 77 کتاب مراجعه کنند وباتوجه به آنهاو ضمن مشورت با یکدیگر عوامل اثرگذار برشکل روستاها را لیست کنند. ازدانش آموزان بخواهیدفعالیت شماره1 صفحه 70 کتاب را انجام دهند. برای ورودبه بحث عوامل اثرگذاردرگسترش سکونتگاه ها می توانید دو سوی اطلاعات متضاد ازسکونتگاه درمعرض دید دانش آموزان پاسخ به این سوال زمینه های لازم برای پرسش بعدی را آماده می کند . از آنها بپرسیدپه عواملی سبب پدیدآمدن شهرهایی باجمعیت زیاد(کلان شهر) می شود. باتوجه به اینکه دانش آموزان درپایه ی نهم درباره شهرنشین ، پیدایش ما در شهر ، ابر شهر و مشکلات آنها در درس جمعیت جهان خوانده اند، می توانید توضیحات خوبی از آنها داشته باشید. برای تدریس نقش سکونتگاه می توانید خیلی ساده وارد بحث شوید. از دانش آموزان بپرسیدکه شهر xبه چه شهری مشهور است. بهتر است که تعدادی شهرکه دارای ویژگیهای متفاوتی هستند را در نظر داشته باشید و پرسش ها را درباره شهرها ادامه دهید. باتوجه به پاسخ ها ،می توانید مفهوم نقش سکونتگاه راتوضیح دهید. از دانش آموزان بخواهید تصاویر صفحه 84 رانگاه کنند. وباتوجه به هر تصویر نقش سکونت مرتبط با آن راتعیین کنند. برای درک بهتر مفهوم نقش سکونتگاه ها از دانش آموزان بخواهید فعالیت صفحه 85 کتاب را انجام دهند . برای تدریس بخش پایانی درس با سوال چه کسی می داند مهاجرت معکوس یعنی چه؟شروع کنید . با جمع آوری جوابها و اشاره به مفهوم شهرگریزی(مهاجرت معکوس)می تواندادامه دهید. مفهوم شهرگریزی از

		جمله مفاهیم قابل لمس برای دانش آموزان است . انجام فعالیت صفحه **85** کتاب می تواندبرای تکمیل تدریس این مفهوم کافی باشد. بخشی از این اطلاعات میتواند مربوط به سکونتگاههایی که در طول زمان محدود ویا ازبین رفته اند، باشد. بخشی دیگر سکونتگاههایی که از رشد خوبی برخوردارنبوده اند راتشریح کنند. ازدانش آموزان بخواهیدمطالب فوق را تجزیه وتحلیل کنند. و نتایج این تجزیه و تحلیل را به صورت لیستی از عوامل انجام فعالیت صفحات **78** ۷۹ کتاب کمک می کندتا نقش یکی از عوامل طبیعی به خوبی مشخص شود . برای ورود به مفهوم شکل سکونتگاه تصاویر وسیله خوبی برای فهم سریع مطالب هستند.تصاویرروستاوشهرمی تواندانواع شکل سکونتگاهها رامشخص کند. مجموعه ی تصاویرصفحات **80و81** کتاب هم می تواند به بخشی از آنچه مورد نظر دبیرمحترم باشد پاسخ دهد. برای تدریس مفهوم تغییرات جمعیت و پیدایش شهرهای پر جمعیت از دانش آموزان بخواهید نمودار های صفحه ی **82** کتاب را نگاه کنند . تغییرات پیش آمده دردهه های اخیررا مورد بررسی قرار دهند و نظرات خودرابه دوستان خود در کلاس بگویند .سپس ازدانش آموزان بخواهید که به جدول کلان شهرهای ایران صفحه ی**83**کتاب نگاه کنندورابطه ی بین نمودارهای قبلی و این اطلاعات جمعیتی بیان کنند .
	فعالیت های مربوط به روش ها	اسلایدهای تهیه شده درپاورپوینت نمایش داده میشودوقبل از هرچیزی از دانش آموز سوال می شود و سپس معلم با کمک دانش آموزان پاسخ سوالات را باکمک نمایش پاورپوینت توضیح می دهد. پاسخ فعالیت ها هم با کمک دانش آموزان داده می شود.
فعالیت های تکمیلی	فعالیت های مربوط به روش ها	ارائه خلاصه درس توسط معلم ونوشتن آن روی تابلوو انجام فعالیتهای مربوط به فعالیتهای درس وحل آنها-معرفی سایتهایی درمورد سکونتگاه های شهری و روستایی در ایران
ارزشیابی تکوینی		پرسش چند سوال از دانش آموزان از روی نقشه ها و تصاویر کتاب - پرسش از دانش آموزان درحین تدریس

به پایان ببرید	درابتدا ازدانش آموزان بخواهید که فعالیت شماره **2** صفحه **78** کتاب را انجام دهند. استفاده ازکتاب استان شناسی واطلاعات اضافی توسط دبیر مربوطه به دانش آموزان برای دستیابی به پاسخ کاملترکمک می کند . با خلاصه کردن وجمع بندی مطالب مربوط به شکل گیری ،شکل، نقش و تغییرات جمعیتی سکونتگاه ها اهم مطالب مربوط به آنها را مرور کنید.
محورهای مهم ارزشیابی	مفاهیم شکل گیری،گسترش،شکل،نقش وتغییرات جمعیتی سکونتگاه ها باتوجه به مواردی که درانتظاریادگیری مطرح شده است،محورارزشیابی هستند. فعالیتهای دانش آموزان درفرآیند تدریس نقش مهمی در مجموع ارزشیابی در واحد یادگیری دارد .
نمونه هایی از پرسش و پاسخ درس	**1**-چه عواملی در شکل گیری سکونتگاه های شهری و روستایی نقش دارد. **2**-نقش آب در شکل گیری سکونتگاه های روستایی را بنویسید. **3**-عوامل گسترش سکونتگاه های شهری و روستایی چیست؟ **4**-علل از بین رفتن شهر بیشاپور چیست؟ **5**-انواع سکونتگاه ها در ایران را نام ببرید. **6**-ویژگی زندگی عشایری را بنویسید. **7**-ویژگی سکونتگاه های روستایی چیست؟ **8**-شهر را تعریف کنید. **9**-روستا را تعریف کنید. **10**-شهر چه ویژگی هایی دارد؟ **11**-اجزاء سکونتگاه روستایی را نام ببرید. **12**- اجزاء سکونتگاه شهری را نام ببرید. **13**- دو طبقه بندی کلی سکونتگاه های روستایی را نام ببرید. **14**-ویژگی های روستاها را بنویسید. **15**-روستاهای متمرکز را تعریف کنید. **16**- انواع روستاهای متمرکز را نام ببریدو معمولا هریک در کجا شکل

	گرفته اند. **17**–انواع شکل سکونتگاه های شهری را نام ببرید و برای هرکدام مثالی بیاورید. 18–شکل سکونتگاه های در شهراصفهان و همدان چیست. 19–عوامل تغییر سکونتگاه های شهری در سه دهه اخیر چیست. 20–کلان شهر را تعریف کنید. 21–نقش شهرهای تبریز– تهران– اراک و کرمانشاه را بنویسید. 22–نکات مهم در مورد نقش سکونتگاه ها را بنویسید. 23–شهرگریزی چیست؟ 24–نام دیگر شهرگریزی رابنویسید. 25–علل شهرگریزی رابنویسید.